

1 Fontanna „Dziewczynka z gołębiami”

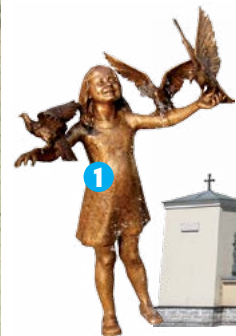
naprzeciw al. N.M.P. 75

Jest jednym z najchętniej fotografowanych elementów małej architektury w mieście. Dziewczynkę karmiącą gołębie wyrzeźbiła Ewa Maliszewska, autorka figurek do oscarowego „Piotrusia i wilka” – filmu lalkowego, który powstał w łódzkiej wytwórni Se-ma-for.

2 Kościół przy „Sienkiewiczu”

al. N.M.P. 65

Orientowany kościół, konsekrowany w 1862 r., był częścią znajdującego się za nim kompleksu zakonnego mariawitek, które prowadziły tam szkołę dla dziewcząt. Obecnie w kościele odprawiane są msze trydenckie, a edukacja prowadzona jest w IV Liceum Ogólnokształcącym im. Henryka Sienkiewicza, rozstawionym dzięki jego absolwentowi, liderowi T.Love, Muńkowi Staszcykowi.

3 Kuria

al. N.M.P. 54

Późnoklasykistyczny budynek wzniesiono ok. 1870 r. jako obiekt mieszkalny. Od 1927 r., dzięki staraniom ks. Jana Pilca, jest Kurią Biskupią. Uwagę przykuwa XV lub XVI-wieczna florencka terakota, pochodząca prawdopodobnie z warsztatu rodziny della Robbia.

4 Ławeczka Haliny Poświatowskiej

naprzeciw al. N.M.P. 47

Pierwsza z postawionych w alei Najświętszej Maryi Panny ławeczek upamiętniających ważne dla naszego miasta osoby. Odstonięta w 2007 r. rzeźba znanej poetki z Częstochowy, z figurką kota u stóp.

5 „Popówka”

al. N.M.P. 47

Późnoklasykistyczny budynek, powstały w 1875 r. jako siedziba duchowieństwa prawosławnego. Między wojnami stał się pałacem biskupim. Do wybuchu wojny stacjonowało tam dowództwo 7 Dywizji Piechoty. Okupacja zadomowiła w „Popówce” niemiecką policję, a czasy PRL-u sprowadziły Powiatowy Sztab Wojskowy. Obecnie jest to obiekt Muzeum Częstochowskiego.

6 Ławeczka Marka Perepeczki

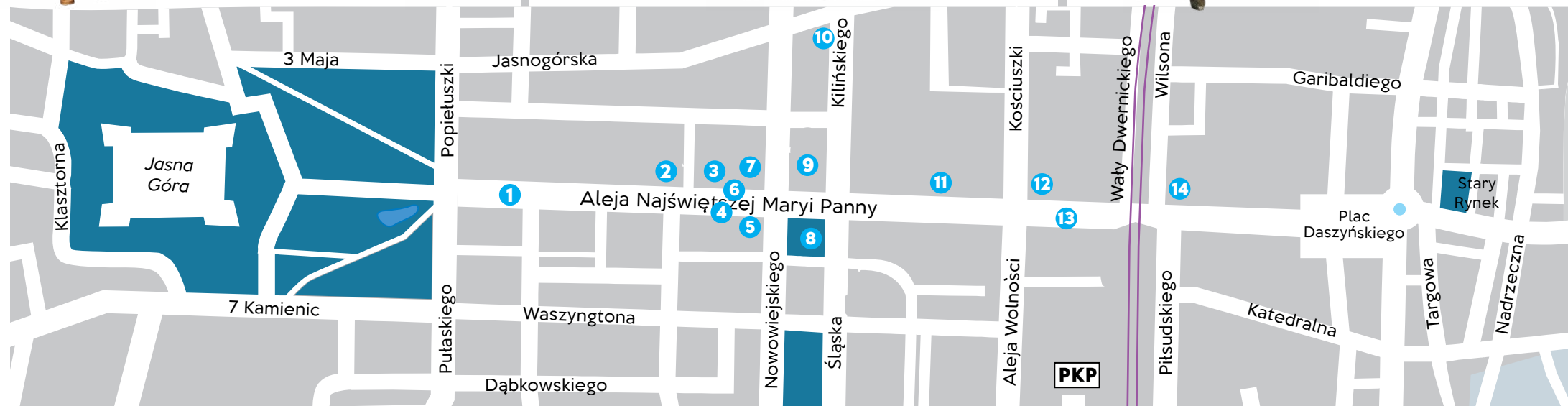
naprzeciw al. N.M.P. 46

Odstonięta jesienią 2014 r., upamiętnia postać aktora znanego m.in. z serialu „Janosik”, w latach 1997-2003 pełniącego funkcję dyrektora częstochowskiego Teatru im. Adama Mickiewicza.

7 Mural „Wieża Babel”

ul. Dąbrowskiego 1

Odstonięty w 2014 r., autorstwa jednego z najbardziej rozpoznawalnych częstochowskich artystów – Tomasza Sętowskiego. Mural, oparty na motywach biblijno-mitologicznych, został wykonany na ścianie budynku o powierzchni prawie 300 m² przez zespół artystów graffiti „Dreamers” oraz przez samego autora.

CZĘSTOCHOWA

częstochowska aleja

CZĘSTOCHOWSKA ALEJA...

Częstochowska aleja Najświętszej Maryi Panny to główna miejska arteria zaprojektowana przez inżyniera Jana Bernharda i wytyczona w 1818 r. Połączyła ze sobą dwa odrębne dotąd miejskie organizmy, Starą i Nową Częstochowę. Wiedzie od kościoła św. Zygmunta do parków podjasnogórskich.

To właśnie tutaj, od połowy XIX wieku, powstawały reprezentacyjne gmachy przeznaczone dla instytucji publicznych, bogato zdobione balkonami i wykuszami, a także mieszczkańskie kamieniczki. W połowie długości alei, na ówczesnym rynku św. Jakuba (dziś plac Biegańskiego), stanął ratusz.

8 Ratusz

plac Biegańskiego

Klasycystyczny budynek wzniesiony w latach 1828-1836 według projektu Franciszka Reinsteina, po połączeniu Starej i Nowej Częstochowy. Obecnie pełni rolę reprezentacyjnego obiektu Muzeum Częstochowskiego. Z jego wieży rozciąga się panoramiczny widok na miasto.

9 Kościół św. Jakuba

plac Biegańskiego

Od XVI w. w tym miejscu znajdowały się świątynie. Istniejący obecnie budynek zaborcy wzniesli w latach 1870-1872 jako cerkiew pw. Cyryla i Metodego, zamienioną po odzyskaniu przez Polskę niepodległości na kościół rzymskokatolicki. W 1947 r. przekazany został parafii św. Jakuba, którego postać, usytuowana przed wejściem, wita wędrowców.

10 Budynek Teatru

ul. Kilińskiego 15

Wzniesiony z inicjatywy Jana Otrembskiego oraz starosty częstochowskiego Kazimierza Kühna, według projektu Józefa Krupy i Teodora Łapińskiego. Od 1930 r. funkcjonował jako Miejski Teatr Kameralny, zaś ostateczne otwarcie nastąpiło w 1938 r. Od 1956 r. Teatr nosi imię Adama Mickiewicza.

11 Budynek Banku

al. N.M.P. 34

Dawny Rosyjski Bank Państwa. Zbudowany w latach 1903-1904 eklektyczny budynek z przewagą cech neorenesansowych. Od 1927 roku siedziba Banku Polskiego SA. Świadek nieudanego włamania legendarnego Szpicbródki i udanego rabunku przeprowadzonego przez oddział Narodowych Sił Zbrojnych w 1943 r.

12 Kamienica Kupiecka

al. N.M.P. 24

Zbudowany w latach 1894-1907 eklektyczny budynek, wzniesiony na planie litery L, z przewagą nawiązań do neogotyku. Na początku XX w. organizowano w nim kursy handlowe. W okresie międzywojennym mieścił siedziby banków oraz Częstochowskiego Towarzystwa Pożyczkowo-Oszczędnościowego.

13 Ławeczka dr. Władysława Biegańskiego

naprzeciw al. N.M.P. 22

Odstoniona w 2008 r. rzeźba częstochowskiego lekarza i spolecznika. Doktor Władysław Biegański był dyrektorem szpitala miejskiego oraz inicjatorem powstania biblioteki publicznej, przed którą teraz zasiada na pamiątkowej ławeczce.

14 Dom Frankego

al. N.M.P. 14

Jeden z najbardziej reprezentacyjnych budynków w centrum miasta, wzniesiony w latach 1901-1903 przez ewangelickiego przemysłowca Adolfa Frankego. Budowla w stylu eklektycznym przywodzi na myśl wielkomiejską architekturę Berlina czy Wiednia.

...WSPÓŁCZEŚNIE

Obecnie aleja jest miejscem spotkań i rodzinnych spacerów, pielgrzymów prowadzi wprost na Jasną Górę, turystów zachęca do poznania historii tego miejsca. Oferuje szeroki wachlarz usług gastronomicznych i rozrywkowych oraz ciekawe wydarzenia kulturalne.

Ten szczególny miejski bulwar to także miejsce organizacji różnego typu imprez, z których największe goszczą na samym placu Biegańskiego, będącym wizytówką miasta. Oprócz zabytkowych kamienic, z których każda posiada własną, nierzadko dramatyczną historię, w ciągu alei Najświętszej Maryi Panny natknąć się można na wiele miejsc tworzących niepowtarzalny miejski klimat.

CZĘSTO CHOWA

Wydawca

Urząd Miasta Częstochowy
ul. Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa
tel. +48 34 37 07 100,
e-mail: info@czestochowa.um.gov.pl,
www.czestochowa.pl